

ISBN: 978-625-7014-18-2

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 228

Roman

Editör
Sezai Saraç

Kapak
Harun Tan

Düzeltili
Cihan Aldık

Mizanpaj
Nilgün Sönmez

1. BASKI

Ocak 2020
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları
Sertifika No. 34989
Maltepe Mahallesi Fetih
Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212.612 29 30
e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt
Matsis Matbaa Hizmetleri
San. ve Tic. Ltd. Şti
Sertifika No: 40421
Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad.
No: 51 Sefaköy Küçükçekmece /
İstanbul Tel: 212 624 21 11

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A. Ş.'ne aittir. İzinsiz yayınlanamaz.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Kösem Sultan

Haremin Gölgesinde Taht Oyunları

CAN ALPGÜVENÇ

KETEBE

Can Alpgüvenç

İstanbul'un Fatih ilçesinde dünyaya geldi. Vefa Erkek Lisesi'ni bitirdikten sonra İ.Ü. İktisat Fakültesi'nden mezun oldu. Meslek hayatına uzunca bir süre idareci olarak devam ettikten sonra, 1984'ten itibaren gazeteciliğe yöneldi, çeşitli gazete ve dergilerde yazı işleri müdürlüğü yaptı. 2002'den itibaren Osmanlı tarihiyle ilgili makaleler yazmaya başladı, kitaplar yayımladı, muhtelif radyo ve TV kanallarında tarihî programlar hazırlayıp sundu. Yayınlanan ondan fazla eseri arasında "*Abdülaziz Han ve Darbeci Paşalar*", "*Hürrem Sultan ve Mihrimah*" ile *İpsiz Recep* (roman) en çok ilgi gören ve merakla okunanları oldu.

Yazar evli ve bir kız çocuğu babasıdır.

1605 yılı Eylül'ünün yaz gibi sıcak, mehtaplı bir gecesi... Vakit gece yarısını çoktan geçmiş... Gök kubbede tatlı bir aydınlık var, yıldızlar bu sonsuz âlemin içinde sönük ve neşesiz görünüyor... Üsküdar kıyılarındaki tepelerin üstünden birkaç saat önce yükselmeye başlayan ayın şefkatli ışığı, Boğaz'ın durgun sularını, has bahçenin asırlık ağaçlarını, harem binalarının ahşap panjurlarını aynı sevgiyle okşuyor... Salonun açık penceresinden içeriye bülbüllerin hazin nağmeleri doluyor...

* * *

O geceyi nasıl unutabilirdi... Beyaz ipekli elbisesinin içinde tıpkı rüyadaymış gibi uçarcasına adım atıyor, üzeri pırlantalarla süslendiği için ağırlaşan kıyafetinin etekleri sağa sola sallanıyordu. İncecik beline pırlantalı bir kemer takılmış, üzerine Şark'ın ender bulunun kokuları sürülmüş, el ve ayaklarının tırnaklarına kınalar yakılmıştı. Sultanın has dairesine doğru yürürken, haremın beyazlar giyinmiş genç cariyeleri düğün türküleri yakarak peşinden geliyorlardı. Sedef kakmalı büyük kapının önüne gelene kadar köşelere dikilmiş harem ağaları kendisini saygıyla selamlamışlardı. Dev yapılı zenci bir kölenin ona yol gösterdiğini, sonunda padişahın odasını işaret ederek uzaklaştığını gülümseyerek hatırladı.

Altı ay ne kadar çabuk geçmişti. Eliyle iyice yuvarlaklaşan karnını sıvazladı, tekrar gülümsedi. Doğacak evlâdı mutlaka erkek olacaktı. Kendisini bu fikre öylesine alıştırmış, öyle büyük bir kuvvetle buna inanmış, oğlunu Osmanlı tahtına oturma düşüncesini aklına öylesine yerleştirmişti ki... Dünyaya gelecek şehzadesinin hayaliyle yaşıyor, yeni doğmuş, daha gözleri bile açılmamış çocuğunu kıymetli taşlarla süslü beşiğinin içinde hayal ediyordu. Hatta şehzadesini Eyüp Sultan Camii'nde düzenlenecek törenle Hz. Osman'ın ünlü kılıcını kuşanırken tasavvur ediyordu.

* * *

Düşüncesi birkaç ay öncesine kaydı.

O akşam, has bahçedeki çınarların üzerinden her dakika daha çok derinlere gömülen güneş, gülkurusu bir gökte ağır ağır batmaktaydı. Günlük görevini bitirdikten sonra ahşap panjurlara yaslanmış, yeşil gözleri ufuklara dalmıştı. O anda Sultanla geçirdiği halvet gecesinin saadetini hayal ediyordu. Birden içinde bir şeylerin kıpırdadığını hissetti. Bedeni tepeden tırnağa ürpermiş, ruhunu bambaşka duygular kaplamış, gayriihtiyari bir çığlık atmıştı... Hemen çevresine bakınmış, sesini kimsenin duymadığından emin olduktan sonra "*Aman Allah'ım, galiba hamileyim!*" diye mırıldanmıştı.

Kalfa Kadın'ın kendisine, "*Eğer hamile kaldığını anlarsan bunu gizleyebildiğin kadar gizlemelisin*" diye sıkıca tembihlediğini hatırlamıştı. Sultanın genç hasekisi Mahfirûze durumunu öğrenirse, bir yolunu bulup ona zorla da olsa bir takım ilaçlar içirtebilir, çocuğunu düşürmesine sebep olabilirdi. Ona, "*Dikkatli ol, gebeliğini Valide Handan Sultan bile bilmemeli*" demişti. Cariyeler arasında halinden şüphelenenlere, yemin billâh ederek, böyle bir şeyin olmadığını öyle inandırıcı anlatıyordu ki, buna neredeyse kendisi bile inanıyordu. Birkaç ay sonra hamileliği belirgin hale gelip, durum Darüs-

sâde ağası tarafından şevketli Osmanlı Sultanı Ahmed Han'a açıklanincaya kadar neler çekmişti.

Beyaz, çıplak sırtını işlemeli, üzeri parlak kahverengi kadife kaplı, yumuşacık bir yastığa dayayıp, iri çiçeklerle bezeli bir sedire uzanmıştı. Üstünde gayet hafif pembe kumaştan yapılmış bir gecelik vardı. Gözlerini, başucundaki altın şamdanın aydınlattığı, üzeri sim ipliklerle işlenmiş kayısı rengi ipek yorganının altında bebek gibi uyuyan Sultanına çevirdi. Kendi duyacağı bir sesle, “*Mahfirûze'yi sana unutturacağım*” diye fısıldadı.

Mahfirûze ile aynı yaşta, on beşinde idiler; ama o bir adım öndeydi. Sultanla kendisinden beş ay önce evlenmiş, yaklaşık bir yıl önce 3 Kasım 1604 günü Şehzade Osman'ı doğurmayı başarmıştı. O, Sultan Ahmed'in ilk kadınıydı. O, sarı saçlı, mavi gözlü, uzun boylu, beyaz tenli çok güzel bir Slav kıızıydı. Mahpeyker'in Sultan'dan gebe kaldığını duyunca çok üzülmüştü; çünkü padişahı seviyor, onu kimseyle paylaşmak istemiyordu. Ama Harem'in geleneklerine göre kaderini kabullenmesi gerekiyordu. Öte yandan kalbi müsterihtti, zira ilk erkek çocuğun sahibi oydu. Saltanat kanunlarına göre, tahta onun evlâdı geçecekti.

* * *

Mahpeyker, gözlerini yine Boğaz'a, mehtabın aydınlattığı sulara dikerek: “*Ben de şehzade doğuracağım*” diye söylendi. Dudakları gerilmiş, yeşil gözleri büyümüş, tombul yumrukları farkında olmadan hırsıyla sıkılmış, ateş soluyordu. Erkek çocuk doğurarak, hem kanunen, hem de sosyal bakımdan daha üst bir konum kazanacağını, bu durumda “çocuk anası” yani ümmü'l veled kabul edileceğini, bu durumda asla başkasına satılamayacağını ya da başka bir şekilde efendisinden koparılacağını, ayrıca Sultan ölürse hür bir statüye kavuşacağını biliyordu.

Yumuşak ellerini yeniden karnının üzerinde gezdirdi. Beyaz tenli, güzel yüzlü annesinin şefkatli nazarını hatırladı. Onun

munis bakışlarını unutabilir miydi? Zaman zaman köylerini basan Tatar süvarileri güzel gördükleri, daha doğrusu yüksek fiyata satabilecekleri küçük kızları atlarının terkesine atarak kaçırırlardı. Tatlı bir bahar öğlesiydi. Omzuna vurduğu su güğümüyle derenin yolunu tutmuştu. Tatar delikanlıları fark etmesiyle, kendini atın terkesinde bulması bir olmuştu. On bir yaşını henüz doldurmuştu, anne diye bağırıp ağlamamıştı bile... Gözlerinden süzülen iki damla yaş pembe geceliğini ıslattı. Yedi kardeşiler, ikisi kendinden küçüktü; ne annesini, ne de onları bir daha göremeyeceğini çok iyi biliyordu. Daha sonra, yaşadıkları köyün, payitahta iki yüz mil uzaklıkta olduğunu öğrenecekti. Papaz olan babası, köy halkı tarafından çok sevilen bir din adamıydı. Burada, cariyeler koğuşunda Kur'an öğrendiğinde Müslümanlığı hiç yadırgamamış, bilâkis sevmiş, benimsemişti. Kim bilir belki babası da gizli bir Müslümandı. Zira o da resimlerin kutsallığını kabul etmez, ikonalar karşısında istavroz çıkarmaya izin vermezdi. İsa peygamber, Meryem Ana ve aziz tasvirlerine tapınmayı yanlış bulur, kandil yakma ve tütsüleme gibi âdetleri reddederdi. Musa peygambere Allah tarafından buyrulan on emrin içinde yer alan heykel ve resim yapılmasına, onlara ibadet edilmemesine inanırdı. Köy kilisesinde tasvir ve ikona bulunmazdı.

Mahpeyker, bir yıl kadar Kırım Hanı'nın sarayında alıkonulmuş, sonra Osmanlı haremine hediye edilmişti.

Hareme yeni katılan cariyelere, saray geleneklerine uyularak cilt renkleri, fattanlıkları, güzellikleri, karakterleri veya görünüşleri göz önüne alınarak yeni isimler takılırdı. Bunlar Handerû, Şengül, Mâhcehal, Rengimelek, Şevkiâlem, Lâligül, Nergizeda, Gülnûş, Hürrem, Mâhinur, Mâhidevran gibi Farsça olurdu. İlk zamanlarda bu isimler herkesin ezberlemesi için bir kâğıda yazılıp iğne ile câriyenin göğsüne iliştilirdi.

* * *

Doğacak şehzadesinin cülus törenini hayal ettikçe, mehtabın tatlı ışığında soluk ve neşesiz görünen yıldızlar bile ona pırıl pırıl görünüyordu. Karnında hissettiği minik tekmenin dokunuşuyla gülümsedi. Bakışlarını salona çevirdi. Sultan Ahmed, ipek çarşaf lar serili yatağında sessizce uyumaya devam ediyordu.

Hareme katıldığı günü hatırladı. Kumral, yeşil gözlü, ay gibi yuvarlak yüzlü, kiraz dudaklı, beyaz tenli, güler yüzlüydü; boyununun sol tarafında iki küçük ben vardı. Gülümsediğinde sanki kâinat onunla gülerdi. Yaşının küçüklüğüne rağmen gözlerinden zekâ fışkıran, çok zarif, çekici bir kızdı. Nurhayat Kalfa, kendisini şöyle tepeden tırnağa süzdükten sonra, senin adın Mahpeyker olsun, demişti. Sonradan öğrendiğine göre, bu isim Farsça “Ay yüzlü” anlamına geliyormuş. Öbür câriyeler gibi onun da ismi bir kâğıda yazılıp göğsüne iğneyle iliş tirilmiş ti.

Acemi cariyelerin haremde dolaşması yasak olmasına rağmen, usta cariyelerden hemşehrisi Aleksandra, yeni adıyla Hoşneva sayesinde birkaç gün içinde pek çok yeri gezmişti. Üçüncü kapının üzerindeki Arapça yazının anlamını ondan öğrenmiş, cariyeler havuzunu onun yardımıyla görmüştü. Cariyeler bölümüne açılan bu kitabeli kapının üzerinde “*Ey kapıları açan Allah’ım, bizlere de hayırlı kapılar aç!*” dileği yer alıyor, buradan üstten ışık alan bir koridora geçiliyordu. Koridorun sonunda bir kapı daha vardı ki, kitabeli kapı açıldığında bu kapı kapalı oluyordu. Sonraki günlerde Altın Yol’un iki başındaki çift kapıda da aynı durumu görmüş, çok şaşır mıştı... Haremde, girdiğiniz kapı kapatılmadan, geçeceğiniz ikinci kapı açılmıyordu. Hoşneva, bu tedbirin haremi koruduğunu, onu baskınlardan muhafaza ettiğini, burada hiçbir bölüme doğrudan girilmediğini, ya bir geçit ya da bu şekilde kullanılan çift kapılı kısımlar bulunduğunu söylemişti.

Az ötede sol taraftaki sekide saray mutfaklarından gelen yemek tepsileri dururdu. Bu tepsileri getiren haremağaları,